

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
v/Nasjonale kommunikasjonsmyndighet
Postboks 93
4791 Lillesand

Fornebu
24. september 2020

Klage på Nkoms vedtak 2. september 2020 om plikt til å opprettholde kobbertilgangen i Marked 3a og 3b

1 Bakgrunn

Nasjonale kommunikasjonsmyndighet ("**Nkom**") fattet 2. september 2020 vedtak der tilsynet påla Telenor ASA ("**Telenor**") å opprettholde tilgangen til kobbernettet frem til 2025 ("**Kobbervedtaket**"). GlobalConnect AS ("**GlobalConnect**") vil med dette påklage vedtaket for så vidt gjelder utformingen, omfanget og tydeligheten i forpliktelsene som Telenor er underlagt.

Nkom konstaterer i vedtaket helt korrekt at Telenor frem til nå har gjennomført nedleggelsen av kobbernettet i svært høyt tempo og i strid med den gjeldende reguleringen. Verken vi eller andre tilgangskjøpere har vært tilstrekkelig informert om – eller involvert i, prosessen. Den dominerende aktøren har dessuten gjennomført nedleggelsen på en måte som rammer konkurransen hardt. Dette er slik vi vurderer det ikke et arbeidsuhell, men gjennomføringen av en nøye planlagt og bevisst strategi.

Sett i lys av dette er GlobalConnect positiv til at tilsynet i Kobbervedtaket pålegger Telenor å utsette saneringen i en femårsperiode, med mindre den dominerende aktøren tilbyr relevante erstatningsprodukter som både tilgangskjøpere og myndigheter kan godta. Videre støtter vi kravene til en transparent migrasjonsprosess fra kobber til fiber eller alternative, relevante aksessprodukter. En slik prosess har så langt vært helt fraværende.

GlobalConnect har helt siden vinteren 2019 påpekt overfor Nkom at det ikke er tilstrekkelig å utsette nedleggelsen av kobbernettet som kompenserende tiltak for å sikre fremtidig konkurranse. Forpliktelsene må utformes på en slik måte at Telenor respekterer det vedtatte sikkerhetsnettet, slik at det håndheves raskt og effektivt. Den dominerende aktøren har allerede fjernet en rekke aksesser og sentraler fra bestillingssystemet Kapaks gjennom omgåelser av krav til varsling, nedleggelser og feilretting. Aksessene kan da enten være fysisk fjernet og/eller tatt vekk fra bestillingssystemet, hvilket i begge tilfeller gjør dem

utilgjengelige for tilgangskjøperne selv om aksessene fortsatt skulle kunne benyttes og er underlagt tilgangsplikten. En grossistkunde har pr i dag ikke noen mulighet til å kartlegge omfang, hverken geografisk eller i antall, på hvor mange aksesser i kobbernettet som pr nå urettmessig er utilgjengelige for videre bruk. Det vil kreve en avansert systemstøtte kombinert med utvidede maskin til maskin tilganger til Kapaks fra Telenor sin side for å kunne holde en detaljert og rettmessig oversikt over dette.

Telenor har også gjennom sin planlagte, aggressive og negative markedskommunikasjon kombinert med manglende feilretting og diskriminerende adferd overfor grossistkundene skapt en forståelig frykt og skepsis for mange slutt kunder i markedet til å benytte kobbernettet, og særlig via en grossistleverandør. Dette kombinert med at Telenor kun gir sin egen sluttbrukervirksomhet og partnere tilgang til relevante erstatningsprodukter innebærer i større og større grad at vi må be eksisterende kunder om å akseptere å gå til Telenor som leverandør da vi ikke har noen faste eller mobile tilgangsprodukter å migrere til. Videre er det vanskeligere og vanskeligere å kunne delta i nye anbud/tilbud ved å benytte kobberaksesser, selv om slike aksesser ligger godt innenfor spesifikasjonene for kundens behov.

Vi ber om at Nkom eller Kommunal- og moderniseringsdepartementet ("**KMD**") endrer Kobbervedtaket for så vidt gjelder;

- 1) utformingen av forpliktelsen om å utsette nedleggelsen til 2025,
- 2) tydeliggjøring og konkretisering av innhold i forpliktelsen, og
- 3) manglende a) krav til omklassifisering av alle "enkeltstående fiberaksesser" etablert etter 1. februar 2019 til å være en del av "systematisk, utbygde fibernet, og b) prisregulering av ODP og pålegg om Equivalence of Input ("**Eol**").

Klagefristen løper ut 24. september 2020. Denne klagen er rettidig.

2 GlobalConnect støtter det overordnede pålegget om å utsette kobbernedleggelsen til 2025

GlobalConnect støtter pålegget om å opprettholde kobbertilgangen i en periode på fem år fra vedtaksdato. Myndighetene kan ikke tillate Telenor å fjerne denne avgjørende innsatsfaktoren før det foreligger et tilbud om relevante erstatningsprodukter til rimelige priser som fases inn i tråd med en omforent migrasjonsplan.

Pålegget om å stanse saneringen inntil videre viser at tilsynet har tatt inn over seg alvoret i situasjonen. Kobbersaneringen er ikke et ledd i digitaliseringen av Norge, men et bevisst forsøk på å endre de grunnleggende premissene for konkurransen i lang tid fremover. En utsettelse vil, sammen med vedtaket om tilgangsplikt for FMB og andre relevante endringer, bidra til å opprettholde konkurransen.

GlobalConnect er videre enige i at en slik innstramming ikke forutsetter noen ny markedsanalyse, markedsavgrensning eller andre tidkrevende prosesser. ESA konkluderer i sine kommentarer med det samme. Det finnes ikke objektive data eller annen informasjon som skulle tilsi at Telenors posisjon i Marked 3a og 3b har svekket seg siden de forrige vedtakene ble fattet i desember 2018. Regelverket åpner dessuten ikke for at den dominerende aktøren selv "definerer seg ut av reguleringen" gjennom en kommersiell beslutning om å stenge tilgangen til et nasjonalt aksessnett.

Vi viser for øvrig til det som fremgår i punkt 3 i våre høringskommentarer 24. januar 2020 til Nkoms varsel om presisering av Marked 3a og 3b 20. desember 2019.

3 Grunnet for GlobalConnects klage

3.1 For å sikre etterlevelse må de vedtatte forpliktelsene presiseres ytterligere

I Kobbervedtaket pålegger Nkom Telenor følgende forpliktelse til å opprettholde tilgangen til kobbernettet:

"463b. Med hjemmel i ekomloven § 4-1 første ledd pålegger Nkom Telenor å opprettholde tilgangen til det kobberbaserte aksessnettet (LLUB- og SLU tilgang) i en periode på inntil fem år fra den dag Nkoms vedtak 2. september 2020 trer i kraft. Før dette tidspunktet kan Telenor kun legge ned kobberbaserte aksesser dersom Telenor tilbyr relevante erstatningsprodukter til tilgangskjøperne i tråd med vilkårene i migrasjonsplanen godkjent av Nkom, jf. avsnitt 463d, eller innenfor de rammer som fremgår av markedsvedtaket kapittel 7.5.5.3 (feilrettingspolicy) og avsnitt 807 til 810 (forhold som ligger utenfor Telenors kontroll)".

Videre presisere tilsynet at forpliktelsen omfatter alle deler av kobberbaserte aksessnettet (herunder sentraler mv. og ikke kun kobberparene) som rent faktisk er lagt ned per 2. september 2020:

"463c. Telenors plikt til å opprettholde tilgangen til det kobberbaserte aksessnettet etter avsnitt 463b omfatter hele det kobberbaserte aksessnettet til Telenor. Tilgangsplikten omfatter alle deler av kobberaksessnettet som ikke er gyldig nedlagt i samsvar med Telenors plikter etter gjeldende markedsvedtak datert 20. desember 2018 eller foregående markedsvedtak datert 20. januar 2014. Tilgangsplikten omfatter dermed også deler av aksessnettet som er varslet nedlagt, men som ennå ikke ervedlagt. Tilgangsplikten til det kobberbaserte aksessnettet innebærer en plikt for Telenor til å opprettholde og vedlikeholde kobberaksessnettet så lenge tilgangsplikten består."

I Kobbervedtaket går Nkom nærmere inn på hvor langt denne forpliktelsen strekker seg:

"112. Dette innebærer at tilgangsplikten vil omfatte de delene av aksessnettet som enten er omfattet av 3 års varslingsfrist eller som er omfattet av kortere varsling, men som enda ikke er nedlagt (dersom slike finnes). Det er ikke avgjørende om noen tilgangskjøper har benyttet seg av tilgang på punktet. Om punktet underveis i varslingsperioden mister noen eller alle tilgangskjøpere som har vært til stede på punktet, er heller ikke avgjørende for tilgangsretten, jf. også Nkoms brev av 3. desember 2019. Om aksessene finnes i KAPAKS er heller ikke avgjørende, men derimot om aksessene etter reguleringen skal være tilgjengelige."

GlobalConnect mener dette ikke er tilstrekkelig til å sikre etterlevelse. Vi ber derfor om at Nkom eller KMD justerer de pålagte forpliktelsene.

Nkom konstaterer i både Kobbervedtaket og annen korrespondanse at Telenor har gjennomført nedleggelsen av kobbernettet svært raskt og uten noen form for transparens eller informasjonsdeling. Tvert om. Dette til tross for at både Marked 3a- og 3b-vedtakene pålegger selskapet en klar plikt til å likebehandle intern og ekstern virksomhet, blant annet med tanke på informasjon. Videre foreligger det etter hvert omfattende dokumentasjon, som er fremlagt for Nkom i flere sammenhenger, som viser at Telenor ikke har respektert de pålagte varslingsfristene på tre år og/eller seks måneder, har diskriminert med tanke på kostnadsgrensene for nedleggelse av aksesser og har omgått varslingskravene i feilrettings situasjoner. Samtidig har det vært en gjennomgående utfordring for både tilsynsmyndighetene og tilgangskjøpere å avdekke og påtale disse overtredelsene som følge av den betydelige informasjonsasymmetrien.

Det har nå gått over 1 ½ år siden GlobalConnect tok opp sine bekymringer knyttet til manglende etterlevelse av markedsreguleringen og etterlyste håndhevelse som ville få Telenor til å endre atferd. Inngrepene har latt vente på seg. Fasiten viser nå at bekymringene var berettigede. Til illustrasjon hadde GlobalConnect/Homenet en kobberaksess portefølje på ca 50.000 i begynnelsen av 2019. Som allerede dokumentert overfor KMD, hatt vi et bortfall på over 13.500 aksesser pr 1. september 2020 (27%) hvorav ca 1476 er lagt ned grunnet Telenors manglende feilretting og 746 linjer knyttet til Telenors nedleggelse av kobbersentraler i 2019 og 2020. Dette til tross for at det på papiret skulle være nesten 1 ½ år igjen til Telenor lovlig kunne stenge tilgangen til kobbernettet. Dette skyldes for en stor del omgåelser av det vedtatte varslings- og feilrettingsregimet som Telenor systematisk har unnlatt å innrette seg etter. Som dokumentert for KMD tidligere så rammer denne urettmessige adferden GlobalConnect særdeles hardt da manglende feilretting eller stengning av noen få kobberlinjer medfører at kunder velger å si opp/flytte store multiaksesskontrakter som direkte konsekvens av at vi ikke kan tilby relevante erstatningsprodukter som kan betjene de rammede lokasjonene.

Videre ser det for oss ut som om Telenor har fjernet tilgang til et ukjent antall DSLAMer/undersentraler som ligger under dekningsområdet til en hovedsentral. Dette gjør at kobberaksesser i praksis ikke lengre er tilgjengelig for oss eller at den tilgjengelige kabela er så lang at oppnåelig hastighet er under de

kravene som kundene aksepterer. Dette skjer selv om adressen ligger innenfor dekningsområdet til en sentral som Telenor har varslet med 3 års varslingsfrist i løpet av 2019. Praksisen har blant annet funnet sted i lokale områder der det på nedleggelsestidspunktet ikke fantes eksterne grossistkunder som var koblet til sentralen.

For øvrig har Telenor per dags dato fortsatt ikke justert eller endret de fastsatte datoene for nedleggelse av våre aksesser og sentraler i 2020, 2021 og 2022. Rent privatrettslig vil GlobalConnect med andre ord miste tilgang til denne infrastrukturen flere år før den datoen Nkom har fastsatt i sitt vedtak 2. september 2020. Dette til tross for at det har gått hele tre uker siden vedtaket ble fattet og forpliktelsen er rettskraftig.

Ekomloven stiller krav om at Nkom pålegger effektive virkemidler som gir incentiv til etterlevelse. For at pålegget om å opprettholde tilgangen til kobbernettene frem til 2025 skal ha noen realitet, er det nødvendig å "nullstille" situasjonen og fjerne informasjonsasymmetrien mellom myndigheter og tilsynsobjekt.

Vi ber derfor om at Nkom eller KMD endrer/utvider den pålagte forpliktelsen til å opprettholde kobbertilgangen ved å kreve at Telenor innen 1. november 2020:

- 1) *Leverer dokumentasjon på samtlige kobberaksesser som var tilgjengelige pr 1.1.2019, dokumentasjon på samtlige kobberaksesser som var tilgjengelige pr 2.9.2020 samt dokumentasjon som forklarer differansen mellom disse i form av hva som er rettmessig fjernet etter reguleringskrav.*
- 2) *Dokumenterer at eventuelle sentraler, samband mv. selskapet mener skal holdes utenfor som rent fysisk er fjernet ("nedlagt") og at dette har skjedd i tråd med de gjeldende varslingsreglene.*
- 3) *Tilbakefører alle sentraler, kobbersamband mv. som er fjernet fra Kapaks siden 1. januar 2019 til systemet slik at de både er synlige for tilgangskjøpere og kan bestilles.*
- 4) *Verifiserer at alle DSLAMer er nødvendig for å kunne kjøpe 3b relaterte produkter er tilgjengelige for grossistkunder og at disse ikke kobles ned i strid med tilgangsforsikringen.*
- 5) *Etablerer et system og et systemgrensesnitt mot Kapaks som gir Nkom løpende dokumentasjon på endringer i aksesstillinger, inklusive årsak til eventuelle nedleggelse, basert på et datagrunnlag tilbakestilt etter pkt 3 over.*

3.2 Kobbervedtaket må utvides til å omfatte andre, nødvendige forpliktelser som allerede har vært gjenstand for høring

3.2.1 Innledning

De varslede presiseringene vil ikke løse alle de utfordringene den oppsiktsvekkende raske kobbersaneringen og Telenor sin brutale adferd skaper. Det har dessuten gått mer enn 1 ½ år siden nedleggelsen ble kjent uten at det er vedtatt forpliktelser som sikrer tilgang til relevante erstatningsprodukter.

GlobalConnect ber derfor om at Nkom eller KMD supplerer pålegget om å opprettholde tilgangen til 2025 med å umiddelbart vedta de øvrige, nødvendige presiseringer som var gjenstand for varsel og høring fra Nkom 20. desember 2019. Kobbervedtaket isolert sett fremstår nå som et ufullstendig delvedtak som ikke alene kan løse den akutte konkurransesituasjonen i markedet. Å fatte et vedtak om å opprettholde denne infrastrukturen i 5 år mens Telenor's egne salgskanaler og partnere offensivt selger fiber og FMB, samtidig som de urettmessig legger ned og unnlater å feilrette kobber, gir med høy sannsynlighet ikke den effekt som er nødvendig for å kompensere for de skadene som konkurransen påføres. Det fremstår som et ufullstendig vedtak som alene ikke vil gi de ønskede effekter i markedet. På denne bakgrunn er det helt avgjørende at det samtidig fattes vedtak som sikrer konkurrentene tilgang til de samme grossistproduktene som Telenors egen sluttbrukervirksomhet og partnere uten ytterligere forsinkelser.

3.2.2 Nkom må pålegge Telenor å omklassifisere enkeltstående fiberaksesser

Telenor har helt siden kobbersaneringen ble kjent gitt sin egen sluttbrukervirksomhet og sine egne partnere/systemintegratorer eksklusiv tilgang til både mobilbaserte og fiberbaserte erstatningsprodukter. Telenor selger denne innsatsfaktoren til partnere/forhandlere via sluttbrukervirksomheten, ikke grossistvirksomheten. Per i dag finnes det ingen annen landsdekkende infrastruktur som kan erstatte kobbernettet. Det er dessuten i mange områder heller ikke mulig innenfor forsvarlige økonomiske rammer for noen annen aktør å etablere alternativer til det aksessnettet som legges ned. Det gjelder spesielt hvis man deltar i det nasjonale multiaksessmarkedet for bedrifter og offentlige virksomheter som ofte er preget av mange spredte aksesser over store geografiske områder. GlobalConnect og andre konkurrenter i bredbåndsaksessmarkedene er dermed helt avhengig av regulert tilgang til Telenors mobile og fiberbaserte aksessnett for å kunne fortsette å betjene egne kunder samt vinne nye de nærmeste årene.

Som et første svar på dette varslet Nkom 20. desember 2019 innføring av et tidsskille for å oppnå klarhet om hvilke fiberaksesser i Telenors nett som ansees som "systematisk utbygd" og dermed underlagt den fysiske og virtuelle tilgangsplikten:

"18. Av hensyn til å oppnå klarhet om hvilke aksesser som anses som systematisk utbygde, ser Nkom det som hensiktsmessig å innføre et tidsskille. Et slikt tidsskillet vil innebære at fiberaksesser som Telenor har ferdigstilt etter 1. februar 2019 vil anses for å være en del av systematisk utbygde aksessnett. Tidsskillet vil videre innebære at fiberaksessnett som ble ferdigstilt før 1. februar 2019 og som etter avgrensningen av Marked 3a og 3b, jf. markedsanalysens kapittel 2.4.7, har vært ansett som enkeltstående fiberaksess, i utgangspunktet fortsatt vil anses som enkeltstående fiberaksess."

Utover at dette er et nødvendig steg for å sikre konkurransen, begrunner Nkom endringsforslaget med at Telenors nasjonale prosjekt for å erstatte kobber med fiber og Fast Mobilt Bredbånd må regnes som en planmessig og systematisk utbygging (se side 6 i Nkoms varsel 20. desember 2019).

GlobalConnect ber om at Nkom eller KMD umiddelbart endrer Kobbervedtaket gjennom å innføre det tidsskillet tilsynet foreslo i høringen. Vi ber videre om at skjæringspunktet for plikten til å omklassifisere presiseres i tråd med punkt 5.5. i våre kommentarer til høringen 24. januar 2020. Denne endringen vil føre til at tilgangplikten i Telenors fiberaksessnett utvides betraktelig. Tiltaket er ikke tilstrekkelig i seg selv, men likevel et viktig første steg for å sikre tilgangskjøperne tilgang til relevante erstatningsprodukter.

Når det gjelder grunnlaget for denne endringen, kan ikke GlobalConnect se at det finnes noe teknisk eller kommersielt rasjonale for å opprettholde et skille mellom "enkeltstående fiberaksesser" og "systematisk utbygde nett" i det norske markedet. Avgrensningen er kunstig, og dette er dokumentert overfor Nkom ved gjentatte anledninger i form av konkrete bilder og eksempler av faktiske fiberområder. I praksis har den åpnet for at store deler av Telenors fibernett i en årrekke har vært unntatt tilgangsreguleringen, særlig i bedriftsmarkedet.

De negative konsekvensene har frem til nå vært relativt begrensede ettersom tilgangskjøperne har kunnet falle tilbake på fysisk tilgang i Telenors kobbernett som alternativ til å bygge selv. Dette har som beskrevet over allerede endret seg. Uten tilgang til hele Telenors fiberbaserte aksessnett, vil tilgangskjøperne i løpet av kort tid stå uten reelle erstatningsprodukter i mange deler av landet. Dette vil blant annet føre til at konkurrentene presses ut av store deler av bedriftsmarkedet.

Vi viser for øvrig til det som fremgår i punkt 5.4 og 5.5 i våre høringskommentarer 24. januar 2020 til Nkoms varsel om presisering av Marked 3a og 3b 20. desember 2019.

3.2.3 Nkom må umiddelbart utvide vedtak på FMB

Utover de tillegg og presiseringer som er gjennomgått ovenfor er det viktig at Nkom så snart som mulig utvider vedtaket om tilgang til Fast Mobilt Bredbånd ("**FMB**") til å omfatte pris/kost. Den prosess som Nkom ser ut til å legge opp til for prissetting av FMB tar for lang tid.

Det vises til GlobalConnects klage datert 24. september 2020 på Nkoms tilleggsvedtak i Marked 3b – Grossisttilgang til fast mobilt bredbånd.

3.2.4 Nkom må umiddelbart pålegge Equivalence of Input (Eol)

Både Kobbervedtaket og annen myndighetskorrespondanse dokumenterer at Telenor systematisk forskjellsbehandler intern og ekstern virksomhet i forbindelse med kobbersaneringen. Dette viser samtidig at dagens Equivalence of Output-baserte (EoO) ikke-diskrimineringsforpliktelse ikke har klart å hindre den konkurranseskadelige adferden.

Nkom informerte i brev 26. juni 2020 om at tilsynet i lys av dette vil ta initiativ å utarbeide prinsipper og kontroller for en tredjepartsvurdering av om Telenor likebehandler intern og ekstern virksomhet:

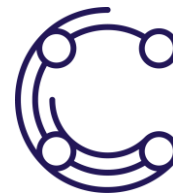
"Et slikt pålegg vil gi Nkom et bedre grunnlag for å vurdere om kravet til ikke-diskriminering basert på EoO er tilstrekkelig, eller om det er behov for å gjøre endringer i systemene/grensesnittene og/eller manuelle prosesser for at eksterne tilgangskjøpere skal få likeverdige vilkår og samme funksjonalitet, som Telenors sluttbrukervirksomhet. Endringer kan være pålegg om Eol, justering av forpliktelsene innenfor et EoO-regime eller en kombinasjon."

GlobalConnect mener en slik prosess er nødvendig samtidig som den med sikkerhet vil forsinke håndhevelsen av kravene til ikke-diskriminering med ytterligere 12-24 måneder. Videre kan vi ikke se hvilken verdi den skal tilføre reguleringen. Det er allerede dokumentert en systematisk og omfattende forskjellsbehandling mellom Telenor og tilgangskjøperne. Myndighetene har dermed tilstrekkelig grunnlag for å skjerpe det regulatoriske sikkerhetsnettet samtidig som de sanksjonerer overtredelsene.

GlobalConnect mener derfor det er kritisk at myndighetene umiddelbart innfører Eol som reguleringsmodell. Dette er i tråd med EUs og ESAs anbefalinger på området og også ansett som "best practice" i sammenliknbare europeiske land. Historien viser at det er meget vanskelig å håndheve reguleringen på en god måte med en EoO-modell basert på marginskvistester, spesielt i et lite marked som Norge. Det at Nkom velger å justere modell nå viser at Nkom har forstått alvoret i situasjonen som er i ferd med å utvikle seg i markedet, og at det må et strukturelt grep til for å sikre fremtidig konkurranse og likeverdig behandling fra den dominerende aktøren.

GlobalConnect ber om at Nkom eller KMD endrer Kobbervedtaket gjennom å innføre ikke-diskriminering basert på Eol i tråd med det som ble varslet 20. desember 2019 uten ytterligere forsinkelser.

Vi har ved gjentatte anledninger påpekt at EoO-testen ikke er effektiv og at den åpner for omgåelse. På grunnlag av dette etterlyste vi innføring av Eol blant annet i våre kommentarer til varsel om vedtak i Marked 3a og 3b 12. mars 2018 og klagen i samme sak 24. januar 2019.

EoO har ikke sikret likeverdig tilgang til de innsatsfaktorene vi trenger for å konkurrere, verken når det gjelder typer produkter eller støttesystemer og informasjon. Måten Telenor gjennomfører kobbersaneringen på illustrerer dessuten med tydelighet hvordan selskapet forfordeler egen virksomhet slik at den dominerende aktøren er i stand til å tilby tjenester langt tidligere og til betydelig lavere priser enn aktører som kjøper tilgang.

GlobalConnect kan ikke se at det skulle finnes relevante kostnader som oppveier de fordelene et pålegg om EoI innebærer for konkurransen. Som Nkom selv skriver er marginalkostnaden begrenset all den tid Telenor uansett må etablere nye støttesystemer mv.

Nkom skriver på side 33 at en EoI-regulering vil innebære at "Telenors sluttbrukervirksomhet og eksterne tilgangskjøpere skal bruke de samme systemene/grensesnittene, og dermed få tilgang til samme informasjon og leveransekjeder til samme tid." GlobalConnect ber om at tilsynet utdypet innholdet i forpliktelsen i det endelige vedtaket. Vi oppfordrer i denne forbindelse også Nkom til å presisere at det EoI-baserte ikke-diskrimineringsprinsippet også dekker pris og kommersielle vilkår.

Videre vil vi presisere at det er tidskritisk å innføre dette virkemidlet. Som beskrevet over er Telenor allerede i ferd med å monopolisere deler av B2B-markedet. Nkom kan ikke akseptere ytterligere utsettelse under henvisning til hypotetiske innsigelser knyttet til manglende systemstøtte, grensesnitt, produkter etc.

Vi mener tilsynet bør pålegge Telenor å dokumentere alle tilbud i B2B-markedet over en viss størrelse i kroner og/eller antall aksesser, fra eget salg eller via partnere, samt holde Nkom løpende orientert. Kravene må utformes slik at reguleringen pålegger Telenor å synliggjøre hvilket grossistprodukt sluttbrukerkundekanalene kjøper fra Telenor Wholesale og hvilken kost den faktisk belastes. Nkom vil selvfølgelig behandle innholdet i slike tilbud konfidensielt. En slik mekanisme gir likevel myndighetene en reell mulighet til å etterprøve om andre grossistkunder har fått tilbud om/mulighet til å kjøpe på samme vilkår. I tillegg må Nkom stille krav om at den dominerende aktøren innen en kort frist leverer systemstøtte for samme funksjonalitet i grossistgrensesnittet.

Vi viser for øvrig til det som fremgår i punkt 8 i våre høringskommentarer 24. januar 2020 til Nkoms varsel om presisering av Marked 3a og 3b 20. desember 2019.

4 Avslutning

GlobalConnect ber Nkom eller KMD om å ta klagen til følge gjennom å endre Kobbervedtaket i tråd med det som fremgår av punkt 3.1 og 3.2 over.

Videre vil vi avslutningsvis understreke at det er helt nødvendig at KMD, og Nkom, tar tidsdimensjonen i disse prosessene mer alvorlig enn det vi har sett til nå. Det er nå 1 år og 7 måneder siden Telenor annonserte sin raske nedleggelse av kobbernettet og startet sin systematiske gjennomføringsplan. Allerede i mars 2019 ble mange av effektene av denne gjennomføringen presentert for myndighetene, og det har løpende blitt dokumentert grove brudd på ikke diskrimineringsprinsippene, feilretting og varslingsregler. GlobalConnect og andre grossistkunder har helt fra starten av 2019, og er fortsatt, vært sterkt skadelidende av Telenor sin regelstridige adferd. Dette er godt dokumentert for myndighetene. Konkurransen i deler av bredbåndsmarkedet er nå i ferd med på bli ødelagt på en irreversibel måte. Til tross for denne lange tiden og høye alvorsgraden har Nkom enda ikke implementert tiltak som faktisk har gitt konkret effekt i form av å endre Telenor sin adferd eller gi grossistkundene tilgang på relevante erstatningsprodukter, og som kan bidra til opprettholde konkurransen. Det er meget bekymringsfullt og timeglasset nå er i ferd med å renne ut.

Vi antar Telenor kommer til å påklage Kobbervedtaket og anmode om utsatt iverksetting, jf. ekomloven § 11-6 og forvaltningsloven § 42. GlobalConnect ber på bakgrunn av dette om løpende innsyn i alle dokumenter knyttet til denne klagen, herunder også presentasjoner og referater fra eventuelle møter.

Eventuelle spørsmål vedrørende denne klagen kan rettes til undertegnede på telefon (930 81 017) eller e-post (metjoh@globalconnect.no).

Med hilsen

GlobalConnect AS

Mette E. Johansen

Head of Legal & Regulatory